

ARBOCATALOGUS

TRANSPORT EN LOGISTIEK

Afvalstoffenvervoer

20 november 2018

INHOUDSOPGAVE

1. ARBOCATALOGUS	3
Toepassingsgebied.....	3
Looptijd	3
Evaluatie	3
Beschikbaarheid	3
Afwijken	3
Wettelijke grondslag	3
Weging maatregelen.....	3
Vaststelling	3
2. AFVALSTOFFENVERVOER.....	4
Inleiding	4
Wettelijke grondslag	4
Maatregelen.....	5

1. ARBOCATALOGUS

Toepassingsgebied

Deze Arbocatalogus is van toepassing op werkgevers en werknemers die vallen onder de cao voor het beroepsgoederenvervoer over de weg. Voor de sector verhuur van mobiele kranen is een aparte Arbocatalogus opgesteld.

Looptijd

De Arbocatalogus heeft een looptijd van vijf jaar en gaat in op 20 november 2018.

Evaluatie

Tegen het einde van de looptijd wordt de inhoud van de Arbocatalogus geëvalueerd. Bepaald wordt of aanpassingen of wijzigingen op onderdelen van de Arbocatalogus zijn gewenst. Een evaluatie kan vervroegd worden uitgevoerd op verzoek van één van de sociale partners.

Beschikbaarheid

De Arbocatalogus is vrij toegankelijk op de website van het Sectorinstituut Transport en Logistiek. (www.stl.nl)

Afwijken

Het is een werkgever toegestaan om op een andere manier invulling te geven aan de wettelijke bepalingen uit de Arbowet dan beschreven in deze Arbocatalogus. Hij dient aan te tonen dat minimaal eenzelfde niveau van beheersmaatregelen conform de arbeidshygiënische strategie, op het gebied van veilig en gezond werken wordt bereikt.

Wettelijke grondslag

De Arbocatalogus beschrijft op welke wijze werkgevers en werknemers invulling geven aan de wettelijke bepalingen uit de Arbowet. De wettelijk grondslag wordt per onderwerp aangegeven.

Weging maatregelen

De in de Arbocatalogus opgenomen maatregelen zijn technisch, economisch en organisatorisch haalbaar. Ze worden ingedeeld in drie categorieën, waarbij de arbeidshygiënische strategie is gevolgd:

Drie sterren maatregel :	Blootstelling aan het arbeidsrisico wordt voorkomen door een bronaanpak
Twee sterren maatregel:	Blootstelling aan het arbeidsrisico wordt beperkt door technische en als dit niet mogelijk is of onvoldoende bescherming biedt, door organisatorische maatregelen
Een ster maatregel:	Blootstelling aan het arbeidsrisico blijft aanwezig, maar de werknemer wordt beschermd tegen de mogelijke gevolgen.

Vaststelling

De Arbocatalogus is vastgesteld op 20 november 2018. Namens Transport en Logistiek Nederland hebben de heren Van Dijk, Ewals en Van Aggelen ondertekend, voor FNV Fransport de heer Groen voor CNV Vakmensen de heer Van Rijssel.

2. AFVALSTOFFENVERVOER

Inleiding

Afvalstoffenvervoer betreft het inzamelen en het transport van huishoudelijk- en bedrijfsafval.

Wettelijke grondslag

De maatregelen beschrijven op welke wijze werkgevers en werknemers invulling kunnen geven aan de wettelijke bepalingen uit de Arbowet.

- Voorlichting en onderricht
  - Arbowet Artikel 8
- Aanrijdgevaar
  - Arbobesluit Artikel 3.2
- Gevaarlijke stoffen
  - Arbobesluit Artikel 3.5g (gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie)
  - Artikel 4.1 (definities en toepassingen)
  - Artikel 4.2 (zorgplicht, maatregelen en nadere voorschriften risico inventarisatie en evaluatie)
  - Artikel 4.3 (grenswaarden)
  - Artikel 4.4 (arbeidshygiënische strategie)
  - Artikel 4.5 (ventilatie)
  - Artikel 4.6 (voorkomen van ongewilde gebeurtenissen)
  - Artikel 4.7 (maatregelen bij ongewilde gebeurtenissen)
  - Artikel 4.10 d (bijzondere bepalingen inzake voorlichting en onderricht)
  - Artikel 4.11 t/m 4.23 (aanvullende voorschriften)
- Fysische factoren
  - Arbobesluit Artikel 6.1-6.2 (temperatuur en luchtverversing)
  - Artikel 6.6-6.11 (lawaai)
- Arbeidsmiddelen
  - Arbobesluit Artikel 7.2 (arbeidsmiddelen en CE markering)
  - Artikel 7.3 (geschiktheid arbeidsmiddel)
  - Artikel 7.4 (deugdelijke arbeidsmiddel en ongewilde gebeurtenissen)
  - Artikel 7.4 a (keuringen)
  - Artikel 7.6 (deskundigheid medewerker)
  - Artikel 7.11 a (voorlichting)
- Fysieke belasting
  - Arbobesluit Artikel 5.2 (voorkomen van gevaren)
  - Artikel 5.3 (bespreken gevaren en risico-inventarisatie en -evaluatie)
  - Artikel 5.4 (ergonomische inrichting)
  - Artikel 5.5 (voorlichting)
- Persoonlijke Beschermingsmiddelen
  - Arbobesluit Artikel 8.1 (algemene vereisten persoonlijke beschermingsmiddelen)
  - Artikel 8.2 (keuze persoonlijke beschermingsmiddelen)
  - Artikel 8.3 (beschikbaarheid en gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen)

Maatregelen

1. Voorlichting, instructie en toezicht

Voorlichting, instructie en toezicht beperken de mogelijke gevolgen van de arbeidsrisico's bij Afvalstoffenvervoer; dit is een twee sterren maatregel.

De zorg voor goede arbeidsomstandigheden is een verantwoordelijkheid van de werkgever. Hij creëert de voorwaarden om veilig en gezond te kunnen werken en de werknemer maakt gebruik van de mogelijkheden die de werkgever biedt. Om dit laatste uit te voeren dient de werknemer op de hoogte te zijn van het arbeidsrisico, de mogelijke gevolgen en hoe ermee om te gaan in de dagelijkse praktijk. Deze taak van voorlichting en instructie ligt bij de werkgever.

De werkgever houdt toezicht op het naleven van de instructies gericht op veilig en gezond werken. Mogelijkheden zijn o.a. het werkoverleg, de functioneringsgesprekken en de steekproefsgewijze controle op de werkplek.

Indien een werknemer zich niet houdt aan de instructies neemt de werkgever maatregelen. De maatregel dient in verhouding te staan tot het mogelijke gevaar voor personen en omgeving door het niet nakomen van de afspraken. De maatregel kan variëren van een waarschuwing (mondeling of schriftelijk) tot een sanctie (boete en zelfs in het uiterste geval ontslag). Het doel en de werkwijze rondom het nemen van deze maatregelen zijn vooraf in samenspraak tussen werkgever en werknemer (of diens vertegenwoordiging) vastgesteld. De werkgever zorgt dat de werknemer op de hoogte is van mogelijke gevolgen en houdt bij wat hij gedaan heeft om de werknemer er toe te brengen de regels na te leven.

De werknemer is verplicht om in zijn doen en laten tijdens het werk naar vermogen zorg te dragen voor zijn eigen veiligheid en gezondheid en die van anderen. Naar vermogen wil zeggen in overeenstemming met zijn opleiding en de door de werkgever gegeven werkinstructies. Indien een werknemer tijdens de uitvoering van zijn werk de inschatting maakt dat de veiligheid en gezondheid van hem zelf of anderen in gevaar komt, meldt hij dit direct bij de werkgever en samen wordt gezocht naar een oplossing.

2. Fysieke belasting

De maatregelen, gericht op het beperken of voorkomen van fysieke overbelasting bij het inzamelen van huishoudelijk afval met vuilniszakken en mini-, en wijkcontainer, zijn:

Drie sterren maatregel

- Gebruik inzamelmiddelen die niet opgetild of verplaatst hoeven te worden (bijvoorbeeld zijbelader)
- Gebruik de P90 norm als richtlijn voor het indelen van de werkzaamheden
- Vervang de inzameling met minicontainers en zakken door een ondergrondse inzameling
- Gebruik een zijwaartse belading voor het inzamelen met minicontainers

Twee sterren maatregel

- Rouleer de uitvoerende taken van container hanteren en chauffeurs tussen de werknemers

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van fysieke overbelasting bij het inzamelen van grof huishoudelijk afval, zijn:

Drie sterren maatregel

- Gebruik van hulpmiddelen
- Gebruik van een auto laadkraan

Twee sterren maatregel

- Rouleer de uitvoerende taken als fysiek verzamelen en chauffeurs regelmatig tussen de werknemers

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van fysieke overbelasting bij het inzamelen van bedrijfsafval met rolcontainers, zijn:

Drie sterren maatregel

- Maximeer het gewicht van een volle container

Twee sterren maatregel

- Optimaliseren van het ontwerp van de rolcontainer
- Keuze van wielen en onderhoud wielen
- Voorwaarden stellen aan de aanbiedplaatsen
- Melding risicovolle punten intern voor structurele oplossing
- Rouleer de uitvoerende taken als containers hanteren en chauffeurs regelmatig tussen de werknemers

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van fysieke overbelasting door de repeterende handelingen bij het bedienen van een joystick bij zijbelading, zijn:

Twee sterren maatregel

- Plaats en zorg conform de ergonomische uitgangspunten de joystick in de armleuning van de stoel

Op basis van de risico-inventarisatie en &-evaluatie dienen de medewerkers te worden voorgelicht over fysieke belasting. Bedrijven dienen de voorlichting en instructie af te stemmen op basis van de RI&E, de inhoud van de voorlichting kan namelijk per bedrijf verschillen omdat er bijvoorbeeld andere lasten worden gehanteerd, of er andere hulpmiddelen aanwezig zijn. De voorlichting dient te zijn gericht op reductie van fysieke belasting en het optimaal gebruik maken van de aanwezige hulpmiddelen binnen het bedrijf.

Hieronder worden voorbeelden beschreven van fysieke belasting waar de voorlichting op dient te worden afgestemd: tillen en dragen van bijvoorbeeld onderdelen of banden

- duwen en trekken van bijvoorbeeld mobiele arbeidsmiddelen
- ongunstige houdingen, zoals:
  - werken met gedraaide of gebogen rug
  - werken boven schouderhoogte
  - knielend of gehurkt werken
  - langdurig zitten
  - in verkeerde houding
  - staan op één been
  - meer dan één uur onafgebroken op dezelfde plaats staan
  - reiken over afstand
- repeterende bewegingen

3. Veiligheid

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van valgevaar van hoogte bij het aanbrengen van afdekvoorzieningen op open containers en trailers, zijn:

Drie sterren maatregel

- Gebruik inzamelmiddelen die niet afgedekt hoeven te worden (bijvoorbeeld een perscontainer).
- Gebruik inzamelmiddelen die met een hydraulische bediening afgedekt kunnen worden (bijvoorbeeld hydraulische kleppen, schuifdeksels en afnetsystemen)
- Gebruik hand bedienbare afzetmiddelen die vanaf de grond bediend worden (zoals bijvoorbeeld de Safe Cover, VBK)

Twee sterren maatregel

- Gebruik (demontabel) bordes of steiger voor goede bereikbaarheid voor handmatig afdekken op een depot (is niet haalbaar langs de weg of bij de ophaaladressen)
- Gebruik trap, die regelmatig verplaatst moet worden, voor handmatig afdekken op een depot (is niet haalbaar langs de weg of bij de ophaaladressen)

Maatregelen om het valgevaar voor derden en de chauffeur bij het legen van ondergrondse containers te beperken zijn:

Twee sterren maatregel

- Afzetten van de open ruimte die ontstaat als de container omhoog getakeld wordt

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van het struikel- en valgevaar van de treeplank of door oneffenheden in het looppad, zijn:

Twee sterren maatregel

- o Treeplank met stroef stavlak met een open en geprofileerde structuur
- o Een hoogte van de treeplank tussen de 40 en 50 cm met een voorkeur voor 40 cm bij de kraakperswagen
- o Signalering bedient door de werknemer vanaf de treeplank naar de chauffeur dat gereden of gestopt kan worden
- o Snelheidsbegrenzer van de kraakperswagen als de treeplank gebruikt wordt
- o Aanpassen rijgedrag
- o Afspraak over het op- en afstappen bij stilstaande auto

Een ster maatregel

- o Veiligheidsschoenen en bij voorkeur hoge schoenen

De maatregelen, gericht op het voorkomen van snijden en prikken tijdens het inzamelen of de gevolgen te beperken, zijn:

Een ster maatregel

- o Werkhandschoenen
- o EHBO voorziening in de auto

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van het aanrijdgevaar tijdens het inzamelen door derden, zijn:

Drie sterren maatregel

- o Afgeschermd laad- en losgebieden waar geen gezamenlijke en/of gelijktijdige bewegingen plaatsvinden van personen en materieel

Twee sterren maatregel

- o Voertuigverlichting (wettelijke verplichting)
- o Zwaailampen (wettelijke verplichting)
- o Zichtbaarheid vuilniswagen verbeteren door het toepassen van reflecterende stroken op de wagen. Alertheid op het passerende verkeer
- o Afspraken aanbiedplaatsen

Een ster maatregel

- o Reflecterende werkkleding klasse 2, zie paragraaf PBM voor uitgebreidere beschrijving.

De maatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van het gevaar voor het pletten en knellen van handen en voeten bij het werken met rolcontainers, het bedienen van het persmechanisme en het openen van containers, zijn:

Drie sterren maatregel

- o Optimalisatie ontwerp en uitvoering kraakperswagen en rolcontainers

Een ster maatregel

- o Werkhandschoenen en veiligheidsschoenen

De maatregelen, gericht op het voorkomen dat afval wegsprint of valt, zijn:

Twee sterren maatregel

- o Zorg voor afscherming voor de inwerpopening
- o Houd derden buiten de zone met kans om getroffen te worden (bijvoorbeeld niet achter, maar naast de hopperbak staan)

Een ster maatregel

- o Werkhandschoenen en veiligheidsschoenen

4. Fysische belasting

De maatregelen, gericht op het voorkomen en beperken van blootstelling aan schadelijk geluid, zijn:

Drie sterren maatregel

- o Werkzaamheden vanuit de cabine uitvoeren.
- o Aanbrengen geluidsisolatie op de containerwanden waarin gestort wordt.

Twee sterren maatregel

- o Valhoogte te storten afval beperken en/of grote stukken afval rustig neerleggen.
- o Aanbrengen geluidsisolatie op de containerwanden waarin gestort wordt.

Een ster maatregel

- o Gehoorbescherming

De maatregelen, gericht op het voorkomen en beperken van gezondheidsschade door het werken onder wisselende weersomstandigheden, zijn:

Drie sterren maatregel

- o Werkzaamheden zoveel mogelijk vanuit de cabine uitvoeren.

Twee sterren maatregel

- o Aanpassen werktijden bij inzamelen van huishoudelijk afval bij zeer warm weer.

Een ster maatregel

- o Werkkleding aanpassen aan het jaargetijde en weersituatie.

5. Gevaarlijke stoffen

De maatregelen, gericht op het beperken en voorkomen van blootstelling aan gevaarlijke stoffen tijdens de inzameling van KCA/KGA en gevaarlijk afval, zijn:

Twee sterren maatregel

- o Gevaarlijke stoffen naar gevaareigenschap gescheiden van elkaar vervoeren.
- o Gevaarlijke stoffen niet in de chauffeurscabine vervoeren.
- o Verpakkingen gesloten houden tijdens ontvangst en transport.
- o Gevaarlijke stoffen borgen tegen omvallen en schuiven.
- o Schot tussen chauffeurscabine en opslagdeel.
- o Acceptatie voorwaarden KCA/KGA opstellen.

Een ster maatregel

- o Gebruik chemicaliën bestendige werkhandschoenen
- o Beschermende kleding
- o Gelaatbescherming.

Voor het arbeidsrisico dieselmotoremissie (DME) bij het inzamelen van huishoudelijk afval is gebruik gemaakt van de definities en opzet zoals beschreven in de Arbocatalogus 'dieselmotoremissie in omsloten ruimten'.

De maatregelen, gericht op het beperken of voorkomen van blootstelling aan DME bij de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen met een achterlader, waarbij de werknemer het grootste deel van een werkdag in de directe omgeving werkzaam is van een door diesel aangedreven rijdende huisvuilinzamelwagen, zijn:

Situatie 1

- Er is géén blootstelling aan DME door bronnen in de werksituatie. De bron van DME is weggenomen. Er is een elektrische motor of een gasmotor met uitlaatkatalysator.

Maatregelen

Geen

Situatie 2

- De huisvuilinzamelwagen is voorzien van een Euro 4, of hoger of EEV motor of heeft een effectief roetfilter.

Maatregelen

- o Aanvullende maatregelen
  - Organisatorisch
    - voorlichting
    - rijgedrag
  - Technisch
    - preventief motor onderhoud
    - schonere brandstoffen

Situatie 3

- De huisvuilinzamelwagen heeft een Euro 3 motor of lager zonder effectief roetfilter.

Maatregelen

- o Maatregelen bronaanpak
  - De dieselmotor wordt vervangen door een gasmotor met uitlaatkatalysator of door een elektromotor.
- o Maatregelen conform de stand der techniek
  - De diesel aangedreven huisvuilinzamelwagen wordt voorzien van een effectief roetfilter.

- De diesel aangedreven huisvuilinzamelwagen wordt vervangen door een wagen met een Euro 4, of hoger of EEV-motor.
- o Aanvullende maatregelen
  - Organisatorisch
    - voorlichting
    - rijgedrag
  - Technisch
    - preventief motor onderhoud
    - schonere brandstoffen

7. Autolaadkraan

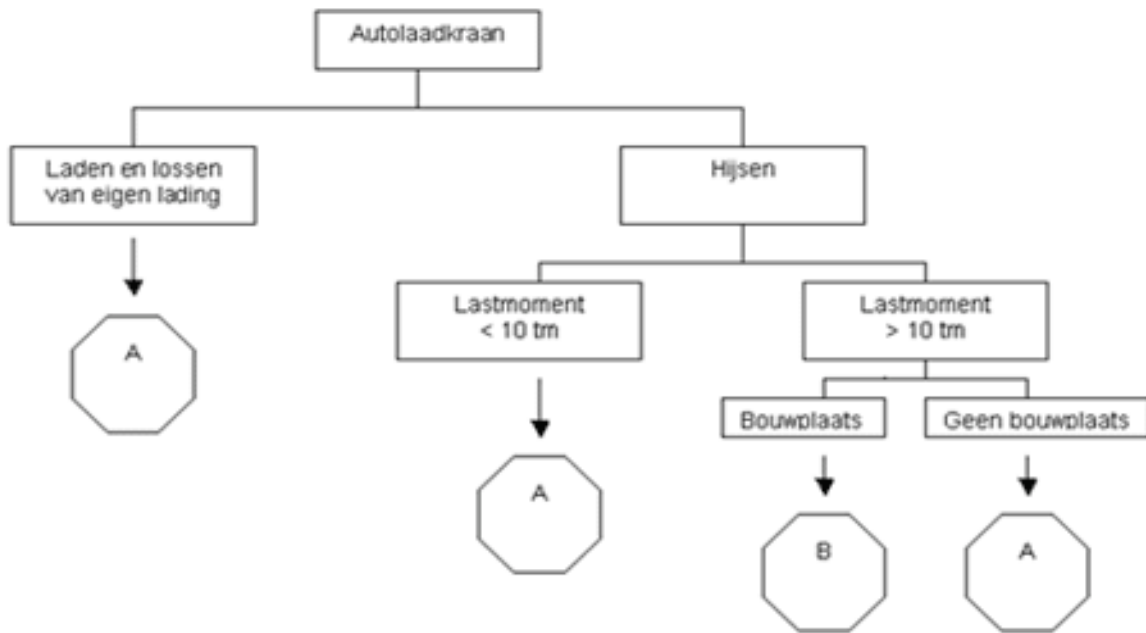
De maatregelen, gericht op het veilig werken met de autolaadkraan, zijn:

Drie sterrenmaatregel:

- o De autolaadkraan is voorzien van een CE markering volgens de Machinerichtlijn met een Nederlandstalige gebruikershandleiding.

Twee sterren maatregel

- o De autolaadkraan dient voor ingebruikname geïnspecteerd te worden en binnen 12 maanden en zo dikwijls dit ter waarborging van de goede staat noodzakelijk is, gekeurd te worden en bij blootstelling van extreme omstandigheden, door een hiervoor gecertificeerd bedrijf. De herkeurdatum dient zichtbaar te zijn aangegeven en schriftelijke bewijsstukken van de uitgevoerde keuringen dienen op bij de autolaadkraan aanwezig te zijn. De keuringsinstantie moet tijdens de periodieke keuring aanvullend aan de normale keuringshandelingen vaststellen of de inrichting veilig is voor zijn omgeving evenals voor personen die onderhoud en keuringen verrichten.
- o De eigenaar van de autolaadkraan moet zorgen voor veilige werkomstandigheden voor de monteur voor inspectie en onderhoud en voor de keuringsdeskundige voor het verrichten van de keuring.
- o Tevens dient er een onderhoudsboek/kraanboek aanwezig te zijn waarin onderhoud en keuring wordt geregistreerd
- o De datum op de (her)keurstickert mag niet verlopen te zijn. Van de hijsmiddelen dient eveneens de (her)keurstickert / - inslag gecontroleerd te worden op geldigheid. Daarnaast controleert de chauffeur zelf het hijsgereedschap op geschiktheid en zichtbare beschadiging alvorens te laden en lossen of te hijsen. Is een van deze drie factoren niet in orde, dan start de chauffeur niet met het laden, lossen of hijsen en neemt hij terstond contact op met de werkgever om het probleem op te lossen.
- o De chauffeur hanteert het hijsdiagram op de juiste wijze in relatie met het te hijsen gewicht en de verplaatsingsafstanden.
- o De vaardigheden van de chauffeur zijn geborgd door een instructie van de autokraan op basis van de gebruiksaanwijzing of door het certificaat van vakbekwaamheid (TCVT). Afhankelijk van de situatie is het een of het ander vereist. Zowel de instructie als het certificaat wordt opgenomen in het persoonlijk dossier van de chauffeur. Onderstaand overzicht geeft schematisch weer wanneer een instructie of een certificaat vereist is.

A = instructie op basis van gebruiksaanwijzing, training op de machine en/of een gerichte opleiding

B = certificaat vakbekwaamheid (TCVT) vereist

Voor werkzaamheden waar een certificaat van vakbekwaamheid voor vereist is, wordt voor de Arbocatalogus verwezen naar de deelcatalogus Verticaal Transport.

8. Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM's)

De werkgever stelt voor de werknemer PBM's beschikbaar, onderhoudt en vervangt deze indien nodig. Bij de keuze staat het gewenste beschermingsniveau voorop, maar er wordt niet voorbij gegaan aan het gebruikerscomfort. Het gebruik van de juiste PBM's is afhankelijk van de gevarenbron en blijkend uit de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E).

PBM mogen pas gebruikt worden als ze aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen. Belangrijk is dat het PBM voorzien is van een CE-markering en een gebruiksaanwijzing. De fabrikant moet een technisch dossier van het product aanleggen en aangeven welke veiligheid van de PBM verwacht kan worden.

Daarnaast dient een ter beschikking gesteld PBM in overeenstemming te zijn met de betreffende bepalingen inzake ontwerp en constructie op het gebied van veiligheid en gezondheid, bedoeld in het Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen.

De standaard werkhandschoenen voor de chauffeur/belader beschermen de handen tegen gevaren zoals snijden, schuren, scheuren en prikken. Handschoenen, die bescherming bieden tegen 'mechanische gevaren' voldoen.

Werkhandschoenen moeten in het gebruik zo comfortabel mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan de beschermende werking.

Bij aanraking van afval moeten handschoenen snijvast zijn om snijwonden te voorkomen. Afhankelijk van het in te zamelen afval dient er beoordeeld te worden welke type handschoenen de medewerker het best beschermt. Als de handschoen bijvoorbeeld ook bestand moet zijn tegen doorboring van een spuitnaald dan dient de handschoen hierop te worden uitgezocht. Bij contact met chemicaliën zijn handschoenen nodig die bestand zijn tegen de chemische verbindingen waaraan men bloot wordt gesteld.

Aan het symbool op een handschoen is te zien, tegen welk risico een handschoen beschermt.

Risico	Pictogram
Mechanisch	
Lage temperatuur	
Warmte en vuur	
Chemisch	

Controleer vooraf de geschiktheid van de handschoenen. De getallen onder het symbool met de hamer geven aan hoe sterk de handschoen is. De schaal van loopt 1 tot 5, waarbij 5 het sterkst is.

- o eerste getal: schuurweerstand
- o tweede getal: snijweerstand
- o derde getal: scheurweerstand
- o vierde getal: perforatieweerstand

Beoordeel de staat van de handschoenen. Ze moeten je beschermen en dat kan niet met gaten of bij hoge slijtage.

De veiligheidsschoenen beschermen de voeten tegen gevaren zoals stoten, knellen of het trappen in scherpe voorwerpen. De schoenen hebben een gesloten hielpartij, een 'stalen' neus, antistatische eigenschappen, een energie- absorberende hak, een oliebestendige zool en waterafstotend bovenleer. De zolen van de schoenen hebben tevens antislip-eigenschappen. In het afval kunnen scherpe voorwerpen zitten. Men kan hierin stappen en daardoor snijwonden oplopen. Om dit te voorkomen moet men veiligheidsschoenen met ondoordringbare tussenzool (type S3) dragen.

Zichtbaarheidskleding zorgt ervoor dat de chauffeur/belader bijvoorbeeld op het laad-losterrein of langs de weg tijdig gezien wordt als een persoon. Een goed contrast tussen de fluorescentie en achtergrond en een voldoende groot reflecterend oppervlak zijn vereist. Het reflecterend oppervlak bestaat meestal uit twee banen of horizontaal of verticaal.

Bij werkzaamheden dient de chauffeur/belader te beschikken over stevige werkkleding. Geschikte werkkleding geeft voldoende bescherming tegen scherpe voorwerpen en voldoet aan eisen voor slijtvastheid, wasbaarheid en draagcomfort. De stofkeuze is van belang voor voldoende ventilatie om een overmaat aan transpiratie te voorkomen.

Tijdens werkzaamheden op terreinen en de openbare weg is het verplicht om minimaal waarschuwingskleding (zichtkleding) van klasse 2 voor het bovenlichaam te dragen. Beschermende waarschuwingskleding met hoge zichtbaarheid moet voldoen aan norm NEN-EN-ISO 20471:2013 (voorheen de EN-471 norm).

Zichtbaarheidskleding kan bestaan uit bijvoorbeeld een verkeersvest wat over de kleding gedragen wordt. Of de slechtweerkleding (werkjas of doorwerkjas) of zomerkleding (t shirt) wordt verhoogd zichtbaar gemaakt door reflecterende banen. Bij weer met slecht zicht en schermer/duisternis is reflecterende onderkleding (broek) aanbevolen.

Gehoorbescherming beschermt het gehoor indien geluidsgrenzen overschreden worden. Dit komt voor bijvoorbeeld bij het gebruik van de autolaadkraan. Er zijn oorpluggen en –doppen, oorkappen en otoplastieken. Afhankelijk van de verblijfsduur in de omgeving met lawaai, het geluidsniveau, de gewenste demping van de gehoorbescherming, omgevingskenmerken (bijvoorbeeld stoffige, vochtige en warme omgeving) en de gewenste communicatie met de omgeving wordt een keuze gemaakt.

Doorwerkkleding beschermt de chauffeur/belader tegen regen en/of kou. De kleding (bijvoorbeeld de jas) is waterdicht en kan tevens in een gevoerde uitvoering bescherming bieden tegen kou. De belader draagt de regenkleding tijdens fysieke inspanning. Daarom zijn de ventilatie-eigenschappen van het materiaal extra belangrijk. Ademende stoffen hebben de voorkeur. Naden in de kleding kunnen lekkage veroorzaken. Ze worden zo min mogelijk toegepast en eventueel gelast of getapet.

Indien de chauffeur/belader in contact kan komen met gevaarlijke stoffen, bijvoorbeeld bij het inzamelen van klein chemisch afval, worden niet alleen de handschoenen en de veiligheidsschoenen aangepast, maar beschermen ook de kleding en oogbescherming de chauffeur tegen chemische risico's.